

Kapitel 1 Birgits liv, Görans berättelse

BILD 1 OMSLAG

Birgit Neider - bilder från vår mors 104 år

Jag tänker berätta lite om Birgits liv såsom jag minns det. Hon levde ett enkelt och strävsamt liv utan alltför stora utmärkelser, motgångar eller skandaler. Men det var långt och meningsfullt för både anhöriga och vänner. Jag riktar min berättelse främst till hennes barnbarn och barnbarnsbarn och påpekar ibland hur förutsättningarna förändrats på 100 år

BILD 2 TIDSINDELNING

Jag följer en kronologisk tidsföljd, som kan grovt indelas i följande årtal:

- 1913- barndom - Mätteby gård 7 år
- 1920- ungdom - Hagtorp gård, 10 år med avslutad skolgång
- 1930- singel + sällskap i Västerås cirka 10 år, hembitråde, servitris
- 1941- gift med Olle, 2 barn, Fogdegatan 2 år och Kristinagatan 7 år, hemmafru
- 1950- flytt till Furugatan, Haga modern 3a men
 - 1945-1957 mamma Signe bor hos oss
- 1960- flyttar till radhus - Brunnbygatan pga svärfar Frans arv, vill ut och arbeta
 - 1965-1977 sommarjobb Hjälmargården - stor utmaning
- 1978 Olle avlider, pensionär
- 2012 flyttar till Skallbergets servicehus

BILD 3 1913-1920 BIRGITS BARNDOM

Mätteby gård vid Frösthults kyrka 1 mil N Enköping. Elis var bokhållare i Vingåker där han fann Signe, de gifte sig men så blev farfar Anders ensam och kallade hem sonen att ta över gården, vilket han gjorde - motvilligt. Här föds först Birgit och så tvillingarna Levi och Rut. Liten gård, 2 hästar, 1 dräng och farfar i sidohus. Först 1919 fick man elektricitet till huset, annars karbidlampor.

BILD 4 1920-1930 UNGDOM - HAGTORP GÅRD, GRILLBY

Elis köper en stor gård 2 mil söderut nära Grillby. Farfar dör, John föds, stort hushåll för 9 dvs familj, 2 drängar, lagårdskarlar (ty 6-4 hästar) som betjänas av Signe och jungfru. Lång skolväg med stor kamratgrupp från olika gårdar. Efter klass 6 erbjuds nyheten *fortsättningsskola* men inga gossar deltog ty de förväntades jobba hemma. Här lär sig Birgit sömnad och andra praktiska uppgifter. Pappa är aktiv i Baptistkyrkan i Grillby där Birgit döps 13 år gammal. Elis bedrev även söndagsskola hemma och verkade politiskt för Bondeförbundet, riksdagskandidat 1924? och 1928.

BILD 5 1930-1941 BIRGIT SINGEL VÄSTERÅS

17 år gammal flyttar Birgit till hembitrådestjänster i olika familjer, där hon lär sig laga både vardags- och festmat. Går med i Baptistkyrkan där 2 damer öppnar Hemgårdens servering. Här jobbar Birgit som servitris med knapp lön men ordentligt med dricks från unga ASEA-tjänstemän. Far på semester (Jämtlandsfjällens snö i kjol), handlar kläder modemedvetet. 1937 bygger Konsum stort vid torget med 3 matsalar för servering, tjänstemän resp arbetare. Ingen dricks men fast lön och reglerad arbetstid, en facklig framgång. Sällskapar med Henry Eklund som tyvärr avlider i någon form av blodarsjuka.

BILD 6 1935 BILDAS FILADELFIA-FÖRSAMLINGEN

1935 bryter sig 20 medlemmar ur Baptistförsamlingen och bildar ÖM-församlingen *Filadelfia* när ÖM bildas av John Ångman. Han startade Örebro Missionsskola 1908 där kvinnor fick mer plats men förr är uppbrottsorsaken oklar men de skildes som vänner. Konstnären Anton Gustavsson minns jag som ordförande under 1940-talet och Birger Eklund som körledare. Pastor Linné Eriksson blev senare ÖMs ledare. Syster Rut var medlem något år därefter.

BILD 7 PARBILDNING BIRGIT+OLLE

1929 bild på oskiljaktiga tvillingarna Olle och Kalle Nilsson i Stockholm men delas av olika yrkesval, Kalle blir ekonom hos pappa Frans Vretstorps Trösk men Olle blir

	<p>ingenjör, får jobb på ASEA i Västerås och 1937 syns han i Filadelfia. 1939 finns Birgit med i hans fotopärm. Det blir parbildning även för tvillingbror Kalle med sin Maja. Bröllop under andra världskriget, svårt att få ihop en festmåltid men släkten sluter upp. Enskild vigsel i Domkyrkogårdens kommunistergård med 6 vittnen innan fest med församling och släkt. Bild på mor Signe med syskonen John, Levi och Rut. Semester med böcker och huvudbry, på cykel eller per lånad gengasbil, bränsle på taket - krigets pris.</p>
<p>BILD 8 1942-1950 SMÅBARN-FAMILJ PÅ KRISTINAGATAN</p>	<p>Birgit blir hemmafru, flyttar in i 3a på paradgatan Kristinagatan (flygets musikkår marscherade till Djäkneberget), får 2 söner. Semester i ASEAS småstugor på södra Björnön med lunch att hämta i centralkök. Bad. Tågresa till Kalle och svärfar Frans i Vretstorp. Därifrån cyklar vi Vättern runt!</p>
<p>BILD 9 1950-1960 BARNFAMILJ I HAGA</p>	<p>Ny husägare vill ha vår lägenhet och vi hamnar i en modern 3a på Haga med oss 4 + mor Signe - ty</p>
<p>- SIGNES OCH FRANS ÅLDERDOM</p>	<p>När Birgit flyttade hemifrån 1930 hade pappa Elis drabbats av en njursjukdom, in- och ut på sanatorier och så dör han 1932, 47 år gammal. Gården säljs oförmånligt under den stora depressionen och Signe med 2 söner flyttar till Elis syster Olivia, som är gift med en storbonde Fride i Svinn, N om Fjärdhundra. Omkring 1944 bryter hon lårben och sedan handled. Brotten blir hjälpligt hopfogade men hon får så svårt att gå att hon ej kan bo kvar på andra våningen i Frides flygelbyggnad. 1945 flyttar hon hem till oss och bor i ett rum fram till 1957. Kalle har motsvarande ansvar för svärfar Frans som bor hos dem fram till sin död 1960. Då började det satsas på kommunala ålderdomshem och serviceboenden. Signe bodde sedan största delen på Norrgården dvs i samma hus som blev Birgits sista bostad.</p>
<p>- BIRGIT VÄRDINNA</p>	<p>Olle blev vice ordförande i församlingen och vi fick ofta bjuda besökande pastorer och exotiska missionärer på söndagmiddag. Här fick Birgit nyttja sin kokkonst och värdinneskap. Dessutom hade jag lyxen att få en fikastund med mor direkt efter skolan där dagens upplevelser kunde hanteras omgående.</p>
<p>BILD 10 1965-1977 BIRGIT PÅ HJÄLMARGÅRDEN</p>	<p>Erbjuds tjänst som husmor på ÖMs lägergård Hjälmgården med kapitalstarke och pådrivande byggmästare Ekström. Jobbar från Valborg till första septemberveckan med ansvar för mat och logi åt läger, kaffegästers fika och servering åt kyrkkonferenser och bröllop. Personal och inköp. Hårt jobb, roligt men slitsamt. Olle tillstötte efter pensionering 1972.</p>
<p>BILD 11 1965-1977 BIRGIT+OLLE</p>	<p>Svärdöttrar och barnbarn tillkommer. Signe firar 90 år hos oss och avlider 1976. Olle går i pension från ASEA 1972 och församlingsuppdrag 1976, fyller 70 december 1977 och avlider hastigt på våren efteråt.</p>
<p>BILD 12 1978-2017 BIRGIT PENSIONÄR</p>	<p>Birgit pensionär och blir ensamstående i 39 år. Bor kvar, starkt umgänge med barn, barnbarn men också med många vänner inom och utanför församlingen. Leder kyrkans missionsgrupp i 20 år tills hon blir 80. Odlar intessen som sömnad (förspilld arbetskraft), trädgårds- och blomodling, mattvävning och kokkonst.</p> <p>2012 flyttar hon till Skallbergets servicehus, 200 m hemifrån där även mor Signe hade bott. Hennes kristna tro är stark och stabil genom åren - och vägledande. Nu avtar syn, hörsel och benstyrka trots lyft med hantlar.</p>
<p>BILD 13 TACK OCH PÅ ÅTERSEENDE</p>	<p>hälsar Birgit er alla, värdigt och varmt. (tog 30 minuter att framföra)</p>
